

opusdei.org

Opus Dei a ekonomické hospodárenie (rozhovor)

Giorgio Zennaro, administrátor
Regionálnej komisie v
Taliansku, vysvetľuje formou
otázok a odpovedí, ako Opus
Dei hospodári.

19.07.2024

Oficiálny časopis Prelatúry Opus Dei
(Romana) zverejňuje každoročne
informácie s ekonomickými údajmi
Prelatúry a s rôznymi vysvetleniami

o ekonomickom fungovaní Opus Dei a entít, ktorým sa poskytuje pastoračná a duchovná starostlivosť. V týchto odkazoch nájdete informácie za päť rokov (2022, 2021, 2020, 2019, 2018).

Avšak, nie je vždy ľahké pochopiť tento spôsob konania, vlastný Opus Dei, kde sú jeho veriaci takmer úplnými protagonistami v štruktúrovaní civilného a ekonomického zabezpečenia apoštolských diel, zatiaľ čo inštitucionálna prítomnosť je v podstate inšpiratívna a snaží sa oživovať a šíriť ducha.

Aby sme lepšie porozumeli tejto realite, prinášame rozhovor s Giorgiom Zennarom, administrátorom Regionálnej komisie Prelatúry Opus Dei v Taliansku. Nasledujúce otázky a odpovede vznikli na základe niekoľkých stretnutí, ktoré

administrátor uskutočnil s členmi a priateľmi Opus Dei počas formačných aktivít v regióne Talianska. To, čo sa týka hospodárenia Opus Dei v Taliansku, sa analogicky uplatňuje na všetky regióny Prelatúry, pričom sa berie do úvahy, že právne predpisy a tradície jednotlivých krajín poskytujú rôzne možnosti.

1. V krátkosti, čo je Opus Dei?

Odpoviem vám obrazom, ktorý sa páčil zakladateľovi: obyčajní kresťania sa snažia žiť svoju vieru v najrozmanitejších situáciách a podmienkach života a snažia sa všade prinášať Božiu lásku.

2. Aká je úloha administrátora v riadení Opus Dei?

Administrátor alebo administrátorka sú členmi rady mužov a žien, ktorí spolupracujú s vikárom Opus Dei v každom regióne. Aj keď táto funkcia

má určitý rozmer „riadenia“ (dohliada na účty samotnej Prelatúry v regióne a zabezpečuje dostatok finančných prostriedkov na udržanie kléru a osôb, ktoré sa plne venujú riadeniu), jeho úloha je v podstate formácia a prejavuje sa blízkosťou členom Diela a osobám, ktoré podporujú a rozvíjajú apoštolské iniciatívy.

Opus Dei sa zaoberá duchovnou formáciou poskytovanou v miestach a projektoch, ktoré - s veľmi málo výnimkami - nie sú cirkevné, ale civilné subjekty rôzneho druhu (vzdelávacie, formačné, asistenčné), podporované, spravované a riadené vždy v súlade s národnou legislatívou.

Administrátor musí dbať na to, aby veriaci Diela osobne žili kresťanskú cnosť odpútanosti od materiálnych vecí a striedmosť v spoločnosti, ktorá sa v mnohých častiach sveta poddala

konzumu. Rovnako, aby vo všetkých apoštolských dielach bola prítomná dimenzia solidarity, starostlivosti o núdznych a príkladného správania (napríklad spravodlivé pracovné a daňové podmienky).

3. Akým spôsobom?

V prvom rade podporou iniciátorov apoštolských iniciatív (členov Opus Dei, spolupracovníkov a ďalších dobrodincov), aby neplytvali zdrojmi a zabezpečili atmosféru striedmosti vo všetkom, čo sa vykonáva v rámci týchto činností. Ich úlohou je tiež usmerňovať osoby, ktoré chcú finančne podporiť apoštolské aktivity, a to tým, že im odporučia najviac potrebné iniciatívy.

Tieto iniciatívy sa snažia byť ekonomicky sebestačné vo svojej bežnej správe, ale úloha správcu a správkyne je skôr v pomoci s poradenstvom ohľadom materiálnych otázok, pokiaľ súvisia s

kresťanským duchom alebo
formačnými aktivitami Opus Dei.

4. Prečo kladú taký dôraz na ekonomickú sebestačnosť iniciatív a činností súvisiacich s Prelatúrou?

Ide o aspekt ducha Opus Dei, skôr než o ekonomickú otázku; svätý Josemaría, zakladateľ, chcel jasne zdôrazniť, že apoštolské iniciatívy by sa mali opierať o svoje vlastné sily, v súlade so sekulárnosťou a osobnou zodpovednosťou tých, ktorí ich vedú: každá iniciatíva musí byť autonómna, t.j. nemala by závisieť od „vyšších inšancií“ ani z ekonomického, ani z organizačného hľadiska. Je to veľmi v súlade s konceptom dlhodobej udržateľnosti, o ktorom sa tak často hovorí.

5. Dalo by sa teda povedať, že administrátor je fundraiserom Opus Dei?

Získavanie finančných prostriedkov vykonávajú osoby zapojené do každej z iniciatív. Administrátor pomáha nejakej novej iniciatíve a stimuluje všetky ostatné, ale nie je to podstatná časť mojej práce. Moja funkcia sa viac podobá tomu, čo by sa v podniku nazvalo „rozvoj“, bez toho, aby sa zabúdalo na ľudské zdroje, pretože Opus Dei je to, čo robia ľudia.

Moja hlavná práca je formačná: podnecovať k dobrej práci, pomáhať apoštolským iniciatívam, aby sa rozvíjali v súlade s dostupnými silami a zdrojmi, naznačovať, ako žiť kresťanskú štedrosť, striedmosť a sociálnu zodpovednosť. Do určitej miery „organizovať logistiku lásky“.

6. Kde vykonávajú svoje apoštolské aktivity členovia Opus Dei?

Zakladateľ povedal, že apoštolát Diela je „more bez brehov“ a definoval Opus Dei ako

„neorganizovanú organizáciu“.

Prvým prostredím evanjelizácie pre člena Opus Dei je samotný život, jeho rodina, priatelia, kolegovia. Pomáhať, radiť, sprevádzať, slúžiť, zdieľať, modliť sa. To, čo sa bežne považuje za „aktivity“, prichádza na druhom mieste.

Členovia v súlade s tým podporujú apoštolské aktivity na mnohých rôznych miestach: v súkromných domoch, v kanceláriách a profesijných pracoviskách, v miestnych kostoloch, na otvorenom priestranstve, na iných verejných miestach.

Preto je ich apoštolát prirodzene „neorganizovaný“. Uvažujte o tom, že prvým miestom, kde svätý Josemaría začal organizovať formačné aktivity pre mladých, boli stoly v bare v Madride, v čokoládovni.

7. Na čo slúžia centrá Opus Dei?

Centrá umožňujú minimálnu koordináciu v „ponuke“ formačných aktivít. Slovo „centrum“ sa vzťahuje na ľudí, ktorí sa zúčastňujú na duchovných formáciách, ako aj na inštitúciu, ktorá tento formačný projekt ponúka, a nie na sídlo alebo nehnuteľnosť.

Keď hovoríme o „centrách Opus Dei“, hovoríme tiež o dome, kde žijú niektorí numerári Prelatúry a kde sa tiež konajú aktivity ako duchovné obnovy, doktrinálne a kultúrne kurzy, stretnutia osobného duchovného vedenia, katechézy atď.

8. Kto ich platí? Kto spravuje centrá?

Centrá, v ktorých žijú len niektorí numerári, sú podporované ľuďmi, ktorí tam žijú, a tými, ktorí ich navštevujú. Sú to miesta, ktoré majú jasnú civilnú identitu a ich správa je podobná správe rodiny, pokiaľ ide o autonómiu a zodpovednosť. Povedať,

že sú to „centrá Opus Dei“, sa nevzťahuje na vlastníctvo, ale na duchovné a formačné aktivity, ktoré sa tam rozvíjajú.

Ako som už povedal, ekonomická správa centier so širším formatívnym zameraním je trochu odlišná: napríklad univerzitné rezidencie sú spravované podobne ako každá iná rezidencia, s príspevkami rezidentov, atď.

9. Okrem osobne podporovaných aktivít existujú aj organizovanejšie apoštolské iniciatívy, ktoré majú spoluprácu s Opus Dei. Ako a prečo vznikajú?

Zvyčajne vznikajú ako reakcia na vzdelávaciu, kultúrnu alebo sociálnu potrebu. Niekedy vznikajú na podnet riaditeľov Diela, inokedy z podnetu niektorých členov, ktorí sú citliví na určitý sociálny problém.

V každom prípade sú to ľudia, ktorí hľadajú riešenia tým, že podporujú novú iniciatívu (napríklad založením nadácie alebo združenia a na tento účel zhromažďujú prostriedky, rozhodujú medzi sebou o riadiacich pozíciách, žiadajú povolenia od civilných orgánov atď.) a žiadajú Prelatúru o duchovnú a formačnú pomoc. Robia to často v spolupráci s inými ľuďmi, často s nekatolíckmi alebo nekresťanmi, ktorí o tieto sociálne problémy prejavujú rovnaké obavy.

10. Môžete uviesť niektoré významné príklady apoštolských iniciatív v Taliansku?

V Ríme sú napríklad dve takéto iniciatívy: Campus Bio-Medico, univerzita s poliklinikou v národnej zdravotnej službe otvorená pre všetkých, kde sa snažíme pestovať vedu v službe človeka, a Centrum Elis, škola, ktorá už viac ako 50 rokov

pripravuje generácie mladých ľudí na svet profesií.

Potom je v celom Taliansku niekoľko univerzitných rezidencií, ktoré študentom ponúkajú doplnkové vzdelávanie k akademickému študijnému plánu. Na celom svete sú iniciatívy rôzne: vzdelávacie centrá, školy odborného vzdelávania, nemocnice a ďalšie sociálne podporné aktivity, z ktorých mnohé sú v Afrike, Latinskej Amerike alebo v okrajových oblastiach ekonomicky stabilnejších krajín. Sú prejavom mnohostranného a rozmanitého apoštolského nadšenia typického pre veriacich, ktorí cítia potreby spoločnosti ako svoje vlastné.

11. Prečo sa nazývajú „korporatívne“ alebo kolektívne diela? Aký je vzťah medzi prelatúrou Opus Dei a týmito aktivitami?

Tieto aktivity sú občianske iniciatívy, neziskové, s edukačným alebo pomocným účelom a kresťanskou a apoštolskou orientáciou. Sú „kolektívne“, pretože ich iniciujú laici z Preláturey spolu s priateľmi a ľuďmi, ktorí zdieľajú ich ciele. Realizujú sa v súlade s platnými zákonmi, občanmi zodpovednými a pozornými voči potrebám spoločnosti.

Iniciátori týchto aktivít, ktorí sa inšpirujú učením svätého Josemaríu, žiadajú Preláтуру, aby sa postarala o kresťanskú orientáciu a duchovnú formáciu, ktorá sa tam poskytuje. V závislosti od prípadu môže existovať dohoda alebo zmluva o spolupráci medzi iniciátormi a Preláturou Opus Dei, ktorá špecifikuje podmienky tohto typu kresťanského oživenia.

12. Preto nie sú riadené Preláturou?

Nie, nie sú riadené Preláturou ani nie sú majetkom Opus Dei. Všetky tieto apoštolské iniciatívy (školy, univerzity, sociálne aktivity, univerzitné kolégiá atď.) sú riadené osobami, či už sú členmi Prelatúry alebo nie, ktoré sú vymenované orgánmi vlastniacich alebo riadiacich subjektov, ktoré ich volia pre ich súlad s misiou projektu.

Je to logický dôsledok dôležitosti pripisovanej sekularite a slobodnej iniciatíve laikov. Druhý vatikánsky koncil hovoril o „apoštolských iniciatívach založených slobodným rozhodnutím laikov a riadených ich správnym a rozvážnym úsudkom“ (cf. Apostolicam actuositatem, 24) a tiež vyhlásil, že „prostredníctvom takýchto iniciatív sa v určitých okolnostiach môže lepšie plniť misia Cirkvi“.

Mohlo to byť zorganizované aj inými rovnako legitímnymi spôsobmi, ale

Zakladateľ to chcel takto, aby zdôraznil zodpovednosť laikov.

Okrem toho, svätý Josemaría hovoril, že Opus Dei ako také chce vlastniť čo najmenej, čím prakticky vyjadruje, že cieľom Diela je výlučne duchovný účel.

13. Opus Dei trvá na oddelení inštitúcie ako takej od riadenia vzdelávacích, kultúrnych, sociálnych iniciatív atď. (školy, univerzity atď.), ktoré podporujú niektorí jej členovia. Avšak v minulosti sa Dielo priamo angažovalo v niektorých takýchto iniciatívach.

Všetky inštitúcie prechádzajú vývojom, ak nežijú mimo svojho času. V priebehu rokov sám Zakladateľ objasňoval úlohu každej inštalácie v riadení apoštolských činností.

Na začiatku sám podnecoval niektorých členov Diela, aby priamo

podporovali rôzne iniciatívy. Tiež podporoval to, čo vtedy nazýval spoločné diela a pomocné spoločnosti, ako spôsob podpory účasti laikov na činnostiach s evanjelizačným dosahom v spoločnosti. V priebehu rokov lepšie pochopil, že skutočná sekularita spočíva v tom, aby samotní laici boli plne zodpovední za tieto iniciatívy, a slobodne a samostatne prijímali výzvy, ktoré to prinášalo, a rozhodol sa zrušiť tento spôsob. Tento vývoj je dobre vysvetlený v knihe História Opus Dei. Ide o nový smer v Cirkvi, ktorý sa postupne stáva realitou.

14. Ale komu teda patria priestory, kde sa rozvíjajú apoštolské aktivity?

Iniciátori apoštolských projektov môžu otázku priestorov riešiť rôznymi spôsobmi, pretože právne systémy v každej krajine ponúkajú

rôzne alternatívy, najmä ak majú projekty určitý rozsah.

Obvykle sú majiteľmi priestorov týchto apoštolských aktivít nadácie a združenia, ktoré tieto aktivity podporujú. Inokedy patria akciovým spoločnostiam, spoločnostiam s ručením obmedzeným, družstvám... podľa najvhodnejšieho riešenia podľa úsudku ich iniciátorov. V prípade akciových spoločností si tí, ktorí kupujú akcie alebo podiely, uvedomujú, že sa podieľajú na sociálnej investícii, teda bez špekulácií a zisku, čo je zvyčajne uvedené v ich stanovách.

Nehovorím, že musia generovať straty, ale obvykle ich zhromaždenia rozhodujú, že prípadný zisk sa reinvestuje do sociálneho projektu. Toto je motivované túžbou, aby takéto spoločnosti pretrvali v čase; na to musia fungovať vyvážené a generovať zdroje na udržanie a rozvoj, ako každá súkromná

iniciatíva. Netreba zabúdať, že mnohokrát sa apoštolské aktivity vykonávajú v prenajatých priestoroch (ako je to napríklad v prípade Pápežskej univerzity Santa Croce v Ríme).

15. Niektorí tvrdia, že toto je akýsi spôsob, ako znížiť jasnosť „finančného profilu“ Opus Dei, ktoré by v skutočnosti bolo veľkou „ekonomickou mocnosťou“...

Vaše tvrdenie sa týka dôležitého aspektu. Perspektíva Preláture na túto tému je trochu „revolučná“ a preto ju možno nie každý hneď pochopí. Čo by bránilo Opus Dei, ako iným inštitúciám Cirkvi, prevziať vlastníctvo a riadenie majetkov, ktoré sa používajú na jej apoštolské aktivity? Nič. Tak prečo to nerobí? Odpoveď je, že to nechcela.

Myslím, že otázku možno dobre pochopiť zo stanov Opus Dei, ktoré hovoria, že apoštolské nástroje sú

zodpovednosťou ich majiteľov a správcov, ktorí používajú majetky a zdroje, ktoré získavajú z vlastnej iniciatívy, a inými tiež občianskymi spôsobmi. Stanovy tiež stanovujú, že Prelátura nie je bežne vlastníkom majetkov a iných nástrojov, v ktorých sa realizujú iniciatívy, ktoré majú jej duchovnú asistenciu (cf. n. 122). V skutočnosti Opus Dei ako také nepotrebuje vlastniť tieto nástroje, aj keď by bolo úplne legitímne, keby ich vlastnilo.

Toto je jedna z novínok, ktoré Opus Dei podporuje: podnecovať a podporovať osobnú zodpovednosť kresťanov, ktorí bez nevyhnutnej „oficiálnej pečate“ Cirkvi sa zaviažu realizovať z vlastnej iniciatívy sociálne, vzdelávacie atď. iniciatívy s jasnou kresťanskou inšpiráciou, využívajúc svoje vlastné schopnosti a riskujúc svoje vlastné investície. To je to, čo Druhý vatikánsky koncil

označil za niečo vlastné laikom v Cirkvi v texte, ktorý som už citoval.

16. Napriek tomu, za nadáciami, ktoré sa vytvárajú na podporu apoštolských iniciatív alebo iných vzdelávacích aktivít Opus Dei, niektorí vidia „prikrývky“, ktorými sa zakrýva transparentnosť o údajných fondoch Opus Dei. Ako by ste na to reagovali?

Odpovedal by som vysvetlením reality vecí: každá apoštolská iniciatíva hľadá najvhodnejší spôsob, ako zabezpečiť svoju udržateľnosť, ako to robia mnohé iné inštitúcie, ktoré sú spojené alebo nie sú spojené s Cirkvou. Napríklad, takmer všetky univerzity na svete majú podporu nadácií alebo subjektov, ktoré umožňujú prijímanie darov na uskutočnenie určitých projektov.

Napríklad: Pápežská univerzita Svätého kríža dostáva pomoc od

niekoľkých nadácií vytvorených na vybudovanie kanálov pre dary na podporu univerzity a - vo všeobecnosti - na vzdelávanie kňazov, ako sú CARF Foundation (Španielsko), Santa Croce Foundation (Kanada) alebo Priesterausbildungshilfe e.V (Nemecko).

Na iných miestach členovia Opus Dei založili nadácie, aby ľudia, ktorí chcú, mohli spolupracovať s rôznymi apoštolskými nástrojmi, kde sa rozvíja duchovná formácia prelátury. Tak je to v prípade Woodlawn Foundation v Spojených štátoch alebo Netherhall Educational Association v Anglicku, ktorých misia je jasná a transparentná.

Na druhej strane existujú aj iné nadácie, ktoré členovia Diela založili spolu s inými ľuďmi na realizáciu rôznych projektov súvisiacich so spoločným dobrom, ktoré môžu

alebo nemusia byť spojené s Opus Dei, alebo niektoré projekty áno a iné nie. Príkladom sú nadácie, ktoré založil Luis Valls-Taberner v Španielsku.

V Taliansku je ešte málo príkladov. Jedným z nich je Biomedical University Foundation, ktorá vznikla z iniciatívy Joaquína Navarra Valls na podporu univerzít a lekárskeho centier ako Campus Bio-Medico v Ríme. Ľudia, ktorí sa rozhodli zanechať svoje dedičstvo na realizáciu diel blízkych ich snom a ideálom.

V každom z vyššie uvedených prípadov, kto chce vidieť „prikrývky“, uvidí „prikrývky“, ale realita je taká, že ide o slobodné iniciatívy slobodných ľudí riadené ich vedúcimi, s kritériami transparentnosti a zákonnosti rovnakými ako u iných podobných subjektov v príslušnej krajine. Aby

sme to vysvetlili aj z negatívnej perspektívy, v hypotetickom prípade, že by vlastník alebo správca jedného z týchto nástrojov chcel prestať prispievať alebo spolupracovať s iniciatívou Opus Dei, Opus Dei by ako nehnuteľný vlastník alebo správca nemohla nič nárokovať.

Ako som už spomínal, akýkoľvek iný legálny spôsob organizácie by bol úplne legitímny. Ale ak si Opus Dei zvolila cestu neakumulovania majetku, je to preto, že to lepšie zodpovedá zakladateľskej túžbe, ktorá sa prejavuje v rovnako legitímnych a plne súlade so zákonom. Túžba, na ktorú odkazujem, je dvojité: na jednej strane, aby apoštolské diela boli občianskymi nástrojmi, prijatými laikmi občanmi, ktorí tak preberajú plnú zodpovednosť za ich fungovanie, bez kompromitovania cirkevnej štruktúry. Na druhej strane, aby Opus Dei ako taká mala

čo najmenej majetku, iba tie, ktoré sú striktne potrebné.

Samozrejme, tento spôsob organizácie vyžaduje väčšie úsilie pri vysvetľovaní, ale stojí to za to. Na druhej strane je pravda, že niektoré subjekty alebo nadácie by mohli lepšie komunikovať svoju povahu a vzťah s Opus Dei, a tak by sa dalo vyhnúť vnímaniu, ktoré sa spomína v otázke.

17. Potvrďuje sa oddelenie týchto nadácií od Diela ako takého; avšak v správnych orgánoch týchto nadácií niekedy nachádzame osoby s inštitucionálnymi funkciami v Opus Dei.

Samozrejme, že je to možné, ale ich prípadná účasť na týchto subjektoch nie je kvôli funkcii v riadiacom orgáne Opus Dei, ale preto, že zdieľajú ideály a projekty, ktoré dávajú vznik týmto subjektom.

V každom prípade, riaditeľ alebo riaditeľka Diela, ktorá by bola členom riadiaceho výboru, by bola podrobená rovnakým požiadavkám a kritériám ako ktorýkoľvek iný člen tohto výboru, ako je zrejmé, a nie je zodpovedná Prelátovi alebo autorite Opus Dei za túto úlohu, ale patrónom tejto entity.

18. Ak sa vrátíme k vzdelávacím, sociálnym atď. iniciatívam: kto prijíma ekonomické rozhodnutia? Ako sa kontroluje činnosť?

Rozhodnutia, ktoré patria do vlastnej sféry iniciatívy (strategické, ekonomické, spoločenské), neprijímajú zodpovední za vedenie Opus Dei, ale ľudia, ktorí ich riadia. Oni stanovujú manažérske línie, zatiaľ čo Opus Dei je niečo ako spojenec alebo správca, ktorý dbá na trvalosť kresťanskej inšpirácie podporovateľskej entity a poskytuje duchovnú a doktrinálnu podporu jej

činnosti. Medzi iným to znamená, že Prelátura nechce ani si neželá mať právne prostriedky na ukladanie svojich rád a/alebo riaditeľov mimo inšpiratívnej úlohy, ktorú jej zverujú dohody o pastorálnej starostlivosti, ktoré mohli uzavrieť s týmito apoštolskými iniciatívami.

Vzťah medzi riaditeľmi týchto subjektov a autoritami Opus Dei je založený na vzájomnej dôvere, ktorá sa v praxi prejavuje v kontaktoch a neformálnych vzťahoch o otázkach, ktoré si zasluhujú pozornosť, pretože sa týkajú misie, kresťanskej identity a všeobecne kontinuity projektu.

Jeden základný princíp: ľudia, ktorí riadia tieto aktivity, sú na svojich pozíciách, pretože sú dobrí vo svojej práci a pretože zdieľajú túžbu angažovať sa pre spoločné dobro, podľa ducha Diela, ktorý chcú žiť zakladatelia alebo vedúci projektov. Ak by sa riaditelia Opus Dei snažili

diktovať zákony o tom, ako prijímať rozhodnutia v oblasti investícií a výdavkov, bolo by to v rozpore s dôležitosťou, ktorú zakladateľ prikladá slobode konania a osobnej a sociálnej zodpovednosti kresťanov. Toto je základný aspekt, ktorý patrí ku charizme Opus Dei.

Aj v tomto došlo k evolúcii. Na začiatku mohli riaditelia alebo riaditeľky Opus Dei zasahovať priamo do tohto typu rozhodnutí z dôvodu nedostatku osôb z Diela s dostatočným vzdelaním. V niektorých prípadoch sa z dôvodu zotrvačnosti mohla táto situácia predĺžiť, ale je to niečo, na čo chceme byť veľmi pozorní, aby sme udržali prísne oddelenie kompetencií každého jednotlivca.

19. Naozaj sa nepožiada o konzultáciu pri každej operácii, ktorú vykonávajú tieto iniciatívy?

Nie. Osobný príklad: o investícii Campus Biomédico do robota "HUGO", moderného nástroja pre jemné chirurgické operácie, som sa dozvedel z novín. Ide o významnú investíciu z ekonomického hľadiska a odráža presnú stratégiu riadiacich orgánov Campus Biomédico, o ktorej riaditelia preláture nemajú čo povedať. V skutočnosti sa ma na to nikto nepýtal pred ani po tom. Nehovorím, že neexistujú konzultácie a dôveryhodný dialóg medzi propagátorom Campus Biomédico a riaditeľmi Opus Dei o otázkach, ktoré ovplyvňujú kresťanskú identitu a vzdelávanie: naopak, existuje písomná dohoda, ktorá reguluje modalitu tohto dialógu a definuje kompetencie.

20. Sú teda vedúci iniciatív autonómni?

Presne tak. Okrem toho, berte na vedomie, že to je bežný spôsob

konania, keď hovoríme o civilných iniciatívach laikov. Bezpochyby je súčasťou ducha Opus Dei, že akákoľvek obchodná, profesionálna atď. aktivita člena Preláture - od taxikára po podnikateľa - je nevyhnutne mimo sféry kompetencie riaditeľov Opus Dei.

21. Môžete podrobne vysvetliť, čo znamená, že sa Opus Dei stará o kresťanskú orientáciu týchto iniciatív tým, že sa stará o kresťanské vzdelávanie, ktoré sa poskytuje?

Znamená to, že prelátura Opus Dei sa stará o to, aby sa v aktivitách vykonávaných v týchto iniciatívach žil autentický kresťanský duch.

22. Akým spôsobom?

V prvom rade tým, že ponúka solídne kresťanské vzdelanie, poskytuje kňazov, ktorí pracujú ako kapláni týchto iniciatív a snaží sa

povzbudzovať tých, ktorí pracujú a spolupracujú na týchto iniciatívach, aby konali s ohľadom na evanjeliové hodnoty, napríklad aj v otázkach sociálnej spravodlivosti. V praxi sa často stáva, že vedúci týchto iniciatív žiadajú o radu a usmernenie riaditeľov Opus Dei, pretože chcú zachovať charizmu, keďže každá z týchto apoštolských diel je inšpirovaná posolstvom svätého Josemaríu. A, samozrejme, uľahčujú koordináciu duchovných aktivít, ako sú duchovné cvičenia a formačné krúžky.

23. Kto finančne podporuje tieto apoštolské iniciatívy?

Tieto iniciatívy sú financované predovšetkým z príjmov z aktivít, ktoré sa tam uskutočňujú, v súlade s postupmi a zákonmi týkajúcimi sa podobných aktivít v krajine: platby, členské príspevky, verejné a súkromné dotácie.

V mnohých prípadoch sa na pokrytie ich bežných potrieb alebo väčších investícií (rozšírenie, rekonštrukcie atď.) tvoria aj nadácie podporované štedrosťou rôznych darcov.

24. Udeľuje prelátura Opus Dei svojim veriacim pokyny, ktoré iniciatívy alebo aktivity majú podporovať?

Prelátura povzbudzuje členov, spolupracovníkov a ďalších ľudí, ktorí sa zúčastňujú na formačných aktivitách, aby prispievali na finančnú podporu apoštolských aktivít. Každý darca sa potom zodpovedne rozhodne, čo urobí.

25. Sú teda apoštolské iniciatívy „samostatne riadené“ a autonómne. Má však prelátura Opus Dei vlastný rozpočet?

Áno, Prelátura má vlastné účtovníctvo: väčšina výdavkov sa týka údržby sídiel vedenia prelatury

Opus Dei a osôb, ktoré sa plne venujú riadeniu (v roku 2023 sa na to v Taliansku minulo okolo 890 000 eur). Ďalšia časť sa týka kléru: v Taliansku je 70 kňazov inkardinovaných v Prelátуре, z ktorých väčšinu udržiavajú numerári, s ktorými žijú, v rôznych centrách: časť zostáva na náklady prelatury Opus Dei (výdavky v roku 2023 boli asi 285 000 eur). Celkové výdavky v roku 2023 dosiahli približne 1 210 000 eur.

26. Zdá sa, že je to nízka suma, vzhľadom na počet apoštolských iniciatív Opus Dei v Taliansku...

Či už sa to zdá vysoké alebo nízke, je to pravda, ak vezmeme do úvahy, že každá iniciatíva - ako som už povedal - je autonómna a nezávislá, s vlastným rozpočtom. Pokus o vytvorenie akéhosi „konsolidovaného“ bilancovania by bol v rozpore s realitou práva a

faktov, pretože každá iniciatíva sa opiera o svoje vlastné zdroje.

27. Kto finančne podporuje Opus Dei?

Pripomínam, že každý člen Opus Dei sa živí vlastnou prácou alebo dôchodkami, ktoré mu prináležia za odchod do dôchodku, vdovstvo, invaliditu atď. Všeobecné výdavky inštitúcie sa však pokrývajú príspevkami členov a priateľov. Ako kresťania sa rozhodujú podporovať milodarmi inštitúciu, od ktorej dostávajú kresťanské vzdelanie, rovnako ako podporujú svoju farnosť a ďalšie iniciatívy a inštitúcie Cirkvi.

Každý pomáha podľa svojich možností a ochoty. Okolo 75 % členov Opus Dei sú supernumerári, väčšinou ženatí, pre ktorých je posvätenie rodinných povinností základnou súčasťou ich kresťanského života: tí venujú apoštolským iniciatívam alebo priamo Prelátуре

sumu, ktorú si želajú, po tom, čo sa postarajú o svoje vlastné výdavky a potreby svojich rodín. Neexistuje žiadna „fixná kvóta“, pretože konkrétna suma príspevku závisí od okolností a slobodnej vôle každej osoby: je to otázka štedrosti a osobného rozlišovania.

28. Je pravda, že numerári a pridružení odovzdávajú všetky svoje zárobky Dielu?

Ako viete, väčšina numerárov žije v centrách alebo rezidenciách, zatiaľ čo pridružení sú zvyčajne so svojimi rodinami alebo tam, kde je to pre ich profesionálnu situáciu najvhodnejšie. Ale obaja považujú Opus Dei za svoju vlastnú rodinu. Žijú zo svojej profesionálnej práce a odovzdávajú to, čo môžu, po zabezpečení výdavkov svojich domovov. Zaväzujú sa odovzdávať zvyšok na sociálne, vzdelávacie, apoštolské aktivity podporované

preláturou Opus Dei a hodné pomoci alebo, keď je to potrebné, na podporu samotnej Preláture, aby pokryli výdavky, ktoré som spomínal predtým.

29. A zaväzujú sa urobiť závet v prospech Opus Dei?

V čase svojej definitívnej inkorporácie do Opus Dei sa od numerárov a pridružených žiada, aby urobili závet, a pripomína sa im ich úplná sloboda určiť, čo majú, tým, ktorým chcú (apoštolské diela, rodina atď.).

V rámci tejto úplnej slobody mi pripadá prirodzené, že tí, ktorí s radosťou zasvätili svoj život Bohu prostredníctvom inštitúcie Cirkvi, majú túžbu venovať celý alebo časť svojho majetku apoštolským iniciatívam, ktoré môžu mať väčšie potreby.

Moja skúsenosť je, že toto sa žije s veľkou slobodou a vyskytujú sa rôzne prípady podľa rôznych okolností života.

30. Čo sa stane, ak člen nemá možnosť prispieť?

Nič sa nestane, absolútne nič. Je mnoho ľudí v Opus Dei, ktorí majú problém vyjsť s peniazmi na konci mesiaca. Niektorí ponúkajú ovocie malých obetí, ako je vzdanie sa kávy, cestovanie autobusom... množstvá, ktoré sa zdajú byť zanedbateľné, ale majú veľkú duchovnú hodnotu, ako dar vdovy, ktorú Ježiš chválil v evanjeliu.

31. Je pravda, že v Opus Dei sú bohatí ľudia?

Existujú niektorí ľudia v Opus Dei, ktorí sa dajú považovať za bohatých. A sú tu aj chudobní: viac-menej je zastúpená celá spoločnosť. Jasne by som povedal, že väčšina veriacich

Opus Dei v Taliansku patrí do strednej triedy. A v týchto časoch krízy je tiež mnoho nezamestnaných, ktorí hľadajú prácu.

32. Ale prečo niekedy, keď niekto vstúpi do centra Opus Dei, má dojem, že vstúpil do krásneho a bohatého domu? Kde je skromnosť?

Posolstvo Opus Dei pozýva starať sa o malé veci, aj v materiálnom poriadku, ako prejav lásky k Bohu a k blížnym. Snažíme sa, aby sídla každého centra a každej práce odrážali tento rys, v súlade s ich funkciou, bez luxusu a s ohľadom na kontext: nie je to to isté univerzita a základná škola.

Skromnosť sa v prvom rade vzťahuje na osobný život každého jednotlivca. A potom sa prísnosť prejavuje aj v snahe, aby veci vydržali dlho, v dobrej údržbe.

Jedna udalosť sa stala v Ríme, v súčasnom sídle Preláture: keď sa predchádzajúci majitelia vrátili na návštevu do domu, poznamenali: „Aká krásna podlaha, vymenili ste ju?“ Nie - bola odpoveď -, je to tá istá ako predtým, ale čistá...“.

33. Posledná otázka: Prečo si myslíte, že sa často hovorí, že Opus Dei je bohaté?

Možno preto, že sa nepozná z prvej ruky, čo je a čo robí Prelátura. Možno tento dojem vzniká z toho, že sa zamieňajú osobné majetky niektorých členov Opus Dei s majetkom inštitúcie, čo sú dve úplne odlišné veci. Navyše, často sa pozerá na dobre dokončenú budovu a nevie sa, že bola postavená s pôžičkou, za ktorú sa vedúci zaručili.

V každom prípade, všetko, čo Opus Dei sprevádza, slúži na vykonávanie služby, vzdelávania a evanjelizácie, otvorenej pre všetkých. A je dôležité

vždy považovať Dielo za to, čím je:
inštitúcia Cirkvi, ktorá slúži Cirkvi.

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sk-sk/article/opus-dei-a-ekonomicke-
hospodarenie-rozhovor/](https://opusdei.org/sk-sk/article/opus-dei-a-ekonomicke-hospodarenie-rozhovor/) (17.03.2026)